K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr. 77 28.Września 1943 r. W.P.Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Wojna zbliża się znów do Lwowa. Niemcy ewakuują urzędy, zamykają szkoły, zabierają mieszkania, w mieście daje się wyczuć niepokój wśród Niemców, Volksdeutschów i Ukraińców. Polacy patrzą na przebieg wypadków ze spokojem i wolą wytrwania. Objawy klęski Niemców cieszą nas. Wiemy, że nadchodzą znów ciężkie dla Lwowian chwile, bo cała groza wojny może znów nam zajrzeć w oczy, ale wiemy też, że obowiązkiem naszym jest zostać we Lwowie i przygotować się do przeżycia ostatnich już przykrości i niedoli przed uzyskaniem swobody i wolności.

26. IX. była przerwana komunikacja kolejowa z Krakowem, bo k. Rogoźna, pod Łańcutem wyleciał w powietrze pociąg z amunicją. W dniu tym uległ rozbiciu pociąg z żołnierzami niem. k. Zboisk i pociąg sanitarny k. Szepetówki. W sierpniu b.r. 18 pociągów wojskowych wykoleiło się w Polsce, przyczym zginęło 800 żołnierzy.

26. IX. 1939 r. padła Warszawa po bohaterskiej obronie, czyn który mógł się wydawać wtedy szaleństwem, stał się mądrym aktem politycznym i natchnieniem całego narodu. "Świt" złożył hołd obrońcom Warszawy wspominając wdzięcznie Starzyńskiego, Rataja i Niedziałkowskiego. 26. IX. obchodzono w Anglii rocznicę zwycięskiego zakończenia bitwy powietrznej w 1940 r. Polscy lotnicy, którzy brali wybitny udział w tej bitwie i strącili wówczas 10% z ogólnej sumy zestrzelonych samolotów niem. wzięli udział w defiladzie, a radio londyńskie wyraziło uznanie lotnikom pol., biorącym udział w ówczesnym walkach.

Dzień 26. IX. był w Anglii poświęcony również protestowi przeciwko prześladowaniom dzieci pol. przez Niemców. Przemawiała p. Helena Sikorska wzywając Niemców do opamiętania się i wskazywała jednocześnie się całego świata w proteście przeciw niem. barbarzyństwom.

W odpowiedzi na list prezesa jednego z oddziałów Polonii amer. Miaskowskiego odpisał prez. Roosevelt, że zrobi wszystko, co będzie mógł, aby wrócić wolność i pokój Polsce.

Naczelny Wódz gen. Sosnkowski otrzymał w odpowiedzi na swoje gratulacje depesze od gen. Eischowera, gen. A. Brookea i od Admiralicji bryt. Gen. Broock pisze: "kapitulacja Włoch przyczynia się do przybliżenia dnia wyzwolenia Polski, na który wszyscy z niecierpliwością czekamy". Admiralicja powiadomiła, że tekst depeszy gen. Sosnkowskiego zostanie podany w rozkazie dziennym admiralicji.

Przedstawiciele Albanii, Austrii, Bułgarii, Czechosłowacji, Grecji, Jugosławii, Polski, Rumunii i Węgier złożyli rządom W. Brytanii i USA memoriał na temat federacji krajów środkowo- i południowo europejskich, w którym zaznaczono, że projekt federacji nie pozostaje w żadnym związku z tworzeniem wału ochronnego przeciw Rosjii.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

Mowa prem. Churchilla jest nadal najwybitniejszym zdarzeniem politycznym i szeroko jest omawiana przez cały świat. Premier Churchill w mowie z dn. 21. IX. w Izbie Gmin wyraził się: "mamy pełne zrozumienie dla trudnej sytuacji rządu włoskiego. 15. sierpnia wysoki gen. włoski, akredytowany przy gen. Franco oświadczył amb. angielskiemu, iż rząd włoski i wojsko są gotowe współdziałać z Anglią i Ameryką w usunięciu Niemców z terenu Włoch. 21. VIII ów gen. włoski opuszcza Syrakuzy udając się do Rzymu z tym, że najdalej do 31. VIII. ma powrócić z ostateczną odpowiedzią. Rzeczywiście w dniu tym zjawia się w Syrakuzach oświadczając, iż rząd włoski jest gotów przyjąć warunki bezwarunkowej kapitulacji, ale nie widzi możności wprowadzenia ich w życie. Włosi byli bowiem bezsilni do momentu lądowania wojsk alianckich w Italii. Przed podpisaniem rozejmu warunki jego były przedstawione rządowi sowiec., który wyraził na nie swą zgodę. Gen. Eischower podpisał rozejm w imieniu Anglii, Ameryki i Zw. Sow. Przywódcy niem. dawali ostatnio w przemówieniach do poznania, że mają nowe środki walki. Chodzi zapewne o bomby rakietowe, sterowane na obiekt, atakowany ze samolotu na wielkiej wysokości. Mogę zapewnić Izbę, że nowe metody walki są śledzone przez nas z największą uwagą."

"Jednym z warunków rozejmu było wydanie zbrodniarzy wojennych, w pierwszej linii Mussoliniego. Ochrona Mussolinie-

go nie była wystarczająca przed tak silnym desantem, jaki Niemcy wysadzili celem wyswodzenia Mussoliniego."

Mowa Churchila spotkała się z powszechnym uznaniem. "News Chronicle" nazywa ją najbardziej treściwą i pełną otuchy.

Ze Stambułu donoszą, że w Turcji oczekiwany jest pełnom. Bułgarii, który chce pozyskać Turcję do interwencji na rzecz Bułgarii u Aliantów. Fiński min. skarbu Tanner oświadczył, że Związ. Sow. okazał się potężniejszym niż świat przypuszczał. Finlandia dąży do dobrych z nim stosunków pod warunkiem otrzymania gwarancji honorowego pokoju i bezpieczeństwa. W Rumunii wykryto szeroko rozgałęziony spisek przeciw marszałkowi Antonescu. Ośrodkiem spisku był Bukareszt i Ploesti. Mianowianie von Schulenburga amb. niem. w Sztokholmie wskazuje na to, że Hitler zabiega o pokój z Sowietami. Schulenburg był twórcą paktu niem.-sowiec. z 1939 r. "Świt" rejestruje nawet pogłoskę, że obecny odwrót niem. jest już wynikiem zawartego porozumienia.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

Stalin w osobnym rozkazie doniósł o zajęciu Połtawy i zajęciu węzłowej stacji Unieeza między Homlem a Briańskiem. 24. IX. specjalny rozkaz Stalina o zajęciu Smoleńska po 25-dniowym ataku. Smoleńsk był główną bazą niem., siedzibą sztabu głównego, posiadał dwie strefy obronne, równocześnie padł Rosław po 2-wym ataku. Stąd idzie uderzenie na Mohylew. Bolszewicy wkroczyli już na sow. Białoruś. Atak idzie na Witebsk. Bolszewicy oczyszczają lewy brzeg Dniepru. Artyleria utworzyła huraganowy ogień na prawy brzeg Dniepru i pod jego osłoną bolszewicy starają się przeprawić między Kijowem a Krzemieńczukiem. Walki toczą się na przedmieściach Kijowa. Na Kubaniu wojska niem. zepchnięto na półwysep Taman, zdobyto Tembriük. Zarówno armia gen. Buscha nad jez. Ilmen, jak gen. Dietla na dalekiej północy, jak armia na Krymie zdają się być skazane na zagładę.

POŁUDNIE: Walki toczą się teraz na zachodzie o Neapol, na wschodzie o Foggię. W Neapolu rozstrzelano przeszło 40-tys. Włochów. Wybuchła w mieście cholera i tyfus plamisty. Alianci panują już nad całą drogą wiodącą do Neapolu. VIII-ma armia zajęła kolejno na wschodnim wybrzeżu miasta Matera, Altamura, port Molfetta dotarły do rzeki Ofanto, zbliżyły się tak bardzo do Fogii, że 13 lotnisk k. tego miasta musieli Niemcy ewakuować. Zajęcie Foggi oznaczać będzie, że Wiedeń dostał się w zasięg bombowców, obsadzono już Cerignolę. VIII-ma armia dociera już na 15 klm. od Fogii. W Rzymie sytuacja b. naprężona. Aresztowano 3-ch kardynałów, za utrzymywanie stosunków z rządem Badoglia. Na całym terenie Włoch dochodzi do walk Włochów z Niemcami. Korsyka jest w rękach Francuzów. Współdziałało 11 jednostek floty franc. Drogą powietrzną usiłowali Niemcy ratować swych żołnierzy, zestrzelono jednak 18 transportowców. Port Bastia jest już zdobyty. 41 okrętów wojennych włoskich dopłynęło jeszcze do portu Aliantów, po zatopieniu w drodze kilku statków wroga. Bombardowano Livorno, Bolonię, Weronę, Bolzano. Partyzanci jugosłowiańscy zepchnęli Niemców w rejon Tryiestu. Zdobyto miasto Idria, na granicy włoskiej i jugosłowiań. Partyzanci opanowali wyspę Raab, linię kol. Gorica-Lublana i panują niemal nad całą Słowenią. Wojska powstańcze liczą 200 tys. żołnierzy.

ZACHÓD: Bombardowano Mannheim-Ludwigshafen, Akwizgram, Darmstadt, Hannower, St. Omer, oraz węzły kol., lotniska i porty w krajach okupowanych. Od środy popołudnia zrzucono 6 tys. bomb.

-----0000-----

Na fundusz prasowy złożono w zł. Promyk 20, Badoglio 20, Pianista 10, Burda 30, Helena I 20, Malina 30, Józef 5, Wojciech 60, Tadeusz 10, Czarek 50, Nieznany 5, Tirana 10, Urwald 50, Maćko 150, Stacho 150, Władzia 100, Wołyniak 50, Kulk 50, Wiatrowski 20, Mruczek 100, Lew 50, Helena II 5, Wat 20, Skarabeusz 20, XY 15.

Na FUS: Bor 30, M.W. 20, Ferbel 50, Maciek 50, Stacho 50.

Fundusz specjalny: Stan St. 100, 999 20, Niedźwiedź 200, Jock 100, Mazepa Brodzki 50, Wodowianka 10, Dzik 10, Mazepa Brodzki 350, Hrabia 5, Bezimienna 50, Wawa 30.

---:::::---